

Tot slot

Omdat maar op twee percelen gekeken is kunnen er nog geen conclusies getrokken worden. Pas als we ook de proef in West-Brabant hebben uitgevoerd, kunnen we kijken of er significante verschillen zijn. Deze proef wordt komende herfst uitgevoerd.

**MET DANK AAN IEDEREEN DIE HEEFT
GEHOLPEN MET DE UITVOERING VAN
HET EXPERIMENT!**

Voor meer informatie

**ZLTO Projecten
CLM**

Wico Dieleman (projectleider)
Linda van der Weijden,
Adriaan Guldemond

T 0113 247760
T 0345 470753
T 0345 470700
T 0317 477828
T 024 6848111
T 078 6395375

**Alterra
Sovon
Faunafonds**

Robert Kwak
Berend Voslamber, Henk van der Jeugd
Wilmer Remijnse

Samenstelling en teksten: Linda van der Weijden (CLM)

Vormgeving: Francien de Groot (CLM)

De nieuwsbrief is digitaal te verkrijgen via www.clm.nl

© CLM, Mei 2007

Nieuwsbrief
Mei 2007

- DEMONSTRATIE / EXPERIMENT GRONDBEWERKING
- RESULTATEN DEMONSTRATIE IN ZEEUWS-VLAANDEREN
- EXPERIMENT DOOR THEO STAAL
- TOT SLOT

GANZEN OP DE KLEI IS EEN PROJECT VAN LTO NEDERLAND EN HET MINISTERIE VAN LNV UITGEVOERD DOOR CLM ONDERZOEK EN ADVIES, ALTERRA, SOVON VOGEL-ONDERZOEK NEDERLAND EN HET FAUNAFONDS. HET PROJECT WORDT GEFINANCIERD DOOR HET MINISTERIE VAN LNV. HET PROJECT LOOPT DRIE JAAR VAN 2005-2008.

Het pakket dat veel discussie oproept is het oogstrestenpakket. Binnen dit pakket worden beperkingen gesteld aan de grondbewerking die na de oogst mag plaatsvinden. De oogstresten moeten bovenin blijven liggen, én het moet mogelijk blijven het jaar erop een fijn gewas te zaaien (bijvoorbeeld biet of ui). Om meer zicht op deze discussie te krijgen is een demonstratieproef opgezet.

Het doel van de demo is het vergelijken van verschillende grondbewerkingen op de beschikbaarheid van gewasresten voor ganzen. Een bietenperceel in Zeeuws-Vlaanderen bij Ronald van Wesemael werd in vier gelijke objecten opgedeeld, waarbij met de volgende apparatuur grondbewerkingen werden uitgevoerd: gangbare woeler; gangbare krukasspitter; gangbare cultivator en geen grondbewerking ('blanco').

Per object werden op 5 monsterplekken van 1 m² de oogstresten op drie diepten verzameld (aan het grondoppervlak, 0 – 5 cm diep in de bodem, 5 – 15 cm diep in de bodem). Gespoeld en gewogen. Deze demonstratie heeft afgelopen najaar op 25 oktober 2006 plaatsgevonden in Zeeuws-Vlaanderen. In verband met het slechte weer is de demonstratie in West-Brabant twee keer afgeblazen. Deze wordt in de herfst van 2007 uitgevoerd.

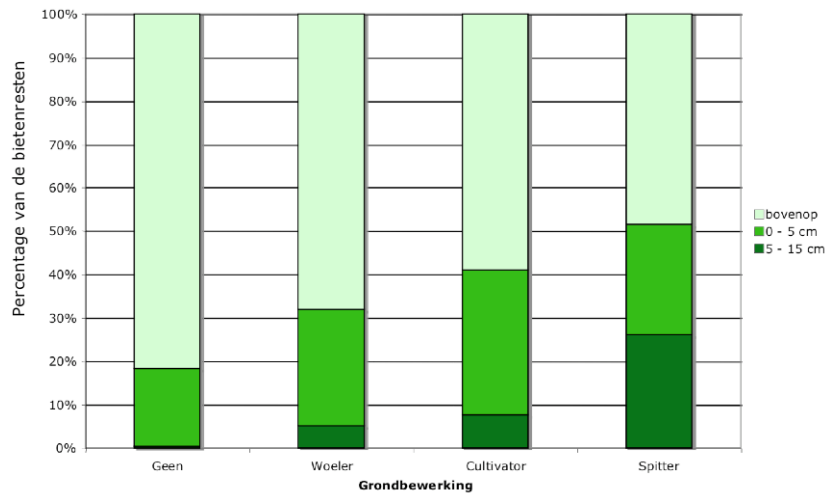
Foto's van de demonstratie / experiment grondbewerking in Zeeuws-Vlaanderen

Resultaten experiment grondbewerking Zeeuws-Vlaanderen

In figuur 1 is aangegeven welk deel van de gewogen oogstresten bovenin zat en welk deel dieper in de bodem. Daarbij is het totale gewicht dat op de monsterplek is gevonden op 100% gesteld.

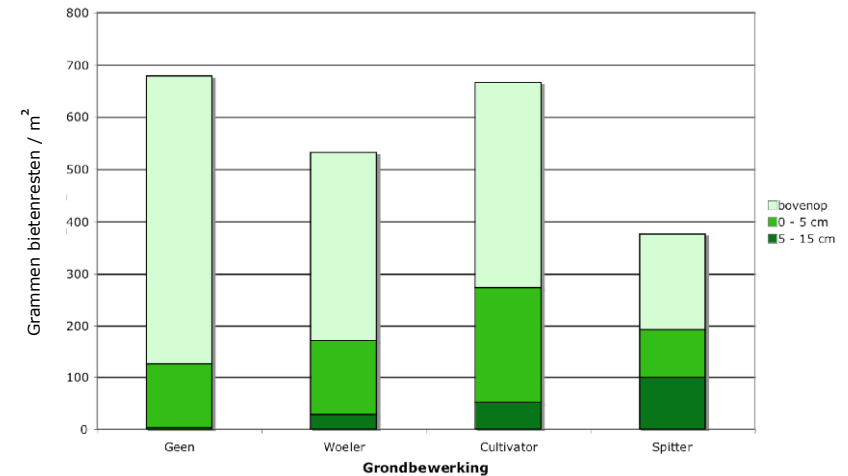
Uit deze (voorlopige) resultaten in Zeeuws-Vlaanderen blijkt dat met de woeler en cultivator de meeste oogstresten bovenop blijven liggen (laag 0 – 5 cm). De krukasspitter werkt de oogstresten meer onder.

Figuur 1 Verdeling van bietenoogstresten in het bodemprofiel bij verschillende grondbewerkingen in % t.o.v. van het totale gewicht per monsterplek

Er is niet alleen gekeken naar de relatieve verhoudingen, maar ook naar het totale gewicht aan bietenresten dat is teruggevonden. Dit is voor de ganzen het meest belangrijke!

Figuur 2: bij de krukasspitter en woeler lijkt het totale gewicht oogstresten lager dan bij geen behandeling. Dit zou er op kunnen wijzen dat een deel van de oogstresten dieper in de bodem is achtergebleven (dieper dan 15 cm). Maar het zou ook een gevolg kunnen zijn van een ongelijke verdeling van bietenresten over het perceel.

Figuur 2 Verdeling van bietenoogstresten (grammen per m²) in het bodemprofiel bij verschillende grondbewerkingen

Experiment door Theo Staal

De resultaten van de woeler worden bevestigd door eenzelfde experiment uitgevoerd door Theo Staal. Ook hij vond 5% minder gewasresten tot een diepte van 5 cm na bewerking met de woeler in vergelijking met geen bewerking.

Foto-impressie van het experiment door Theo Staal